

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

سه‌شنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۴ • ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷ • ۱۴ اکتبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۲۸ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۱:۵۰ • اذان مغرب ۱۷:۴۸ • اذان صبح فردا ۴:۴۷ • طلوع آفتاب ۶:۱۱

به‌نبال نامزدی هفت قلعه تاریخی الموت برای ثبت در فهرست یونسکو، «معطی‌المعطی»، ارباب این سازمان در سفر به استان قزوین از تعدادی

از بناهای تاریخی شهر قزوین و منطقه الموت بازدید کرد، عکس، علیرضا عبدی، فارس

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
apararat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

فرصت تاریخی برای غلبه بر هیاهوی تندروها

قادرباستانی‌تبریزی

است. همه دریافتند که سیاست فیلترینگ جز زیان اقتصادی و گسترش بی‌اعتمادی ثمری نداشته است. با این حال، عده‌ای با تذکر به وزیر ارتباطات، کوشیدند او را از ادامه مسیر باز دارند. این رفتار، اگرچه در ظاهر سیاسی است، اما در باطن این پیام روشن را دارد که هر گامی به سمت عادی‌سازی زندگی مردم، با واکنش عصبی روبه‌رو می‌شود. این اقدام را باید در کنار موج‌سازی اخیر درباره مسئله حجاب و نیز حمله به نمادهای دولت دید؛ حلقه‌هایی از یک زنجیر برای بازگرداندن کشور به مدار تنش.

اما جامعه ایران، برخلاف تصور تندروها، خواهان زندگی عادی است. پیمایش‌ها و نظرسنجی‌های معتبر نشان می‌دهد اکثریت مردم، سیاست را از منظر کارکردی می‌سنجند. آنان از دولت انتظار دارند که اقتصاد را سامان دهد و درگیر جدال‌های فرساینده نشود. مردم از وضعیت معیشتی ناراضی‌اند و اگر اقدامات ملموس و امیدآفرین صورت نگیرد، یاس و ناراضیاتی گسترش می‌یابد. در عین حال، همین مردم به توان نظامی کشور و اقتدار دفاعی آن اعتماد دارند. مردم به حجاب باور دارند، اما نه به شیوه اجباری و تنبیهی؛ آنان پوششش را مسئله‌ای فرهنگی می‌دانند، نه سیاسی و دولت اگر بخواهد در این زمینه موفق شود، باید سیاست‌زدایی کند، نه سیاست‌گذاری. مشکل اصلی در نگاه تندروها به فرهنگ و جامعه، نوعی سندرم کنترل است؛ همان رویکردی که هر پدیده نو را تهدید می‌بیند و در برابرش دیوار می‌کشد. این همان خطای تاریخی است که از گذشته تا امروز مدام تکرار شده، به

یادداشت

ممنوعیت استارلینک یا انسداد ارتباطات

محمدهادی جعفرپور

وکیل دادگستری

نظر فنی نیز اینترنت ماهواره‌ای سامانه‌ای دوسویه برای انتقال دارد، در حالی‌که تجهیزات تلوزیونی ماهواره‌ای صرفا دریافت‌کننده محتوا هستند. به همین دلیل، تسری قانون ۱۳۷۳ به فناوری‌های ارتباطی جدید، خلاف اصل تفسیر مضیق قوانین‌گیری است و حتی در نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه نیز بر این نکته تأکید شده که چنین تفسیری فاقد وجاهت حقوقی است. بنابراین، جرم‌انگاری استفاده از استارلینک بدون وجود نص قانونی صریح، در تضاد آشکار با اصل بنیادین «قانونی‌بودن جرم و مجازات»، قرار دارد. نکته دیگر قاعده پذیرفته‌شده در نظام تقنینی مقررات کیفری تناسب جرم و مجازات است که به عنوان یکی از اصول کلیدی عدالت کیفری مورد پذیرش تمامی نظام‌های حقوقی است و در این مصوبه لحاظ نشده است. استفاده شخصی از اینترنت ماهواره‌ای نه تهدیدی مستقیم علیه امنیت ملی محسوب می‌شود و نه واجد عناصر مادی و روانی لازم برای تعریف یک جرم امنیتی است. با این حال، قانون جدید برای چنین عملی مجازات‌هایی در سطح جرائم سنگین امنیتی در نظر گرفته است.

در شرایطی که معیار تمیز و ملاک مناسبی برای نحوه استیفا از چنین تکنولوژی‌ای قابل ارائه و تعریف نیست و با توجه به این امر که بسیاری از شهروندان به دلیل محدودیت‌های اینترنت زمینی، از این فناوری فقط برای دسترسی به خدمات علمی، آموزشی و ارتباطی استفاده می‌کنند، تعیین مجازات‌های سنگین برای چنین رفتاری، خلاف اصل برائت و مصداق بارز

۲۴۰ میلیارد تومان

رئیس اتاق اصناف ایران در نشستی گفت: در حال حاضر اصناف ۲۴۰ میلیارد تومان از وزارت اقتصاد و دارایی طلب دارد. همچنین در موضوع یک در هزار مالیات، طلبی جدی از دولت داریم. نوده فراوانی در ادامه به عدم پرداخت طلب نانوایان اشاره و اظهار کرد: طلب نانوایان از تیرماه پرداخت نشده و این قشر زحمتکش را گرفتار کرده است، به‌طوری که روزانه این مطالبه را از اتاق اصناف ایران پیگیری می‌کنند.

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

سه‌شنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۴ • ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷ • ۱۴ اکتبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۲۸ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۱:۵۰ • اذان مغرب ۱۷:۴۸ • اذان صبح فردا ۴:۴۷ • طلوع آفتاب ۶:۱۱

طنزخوانی

چوب‌دو سِرطلا

آفدین سيارسريع

شما که غریبه نیستید، این روزها وضعیت مملکت و جهان زیاد طنزپرداز نیست. طنزنوشتن در این وضعیت مثل شوخی‌کردن وسط دعواست. یعنی ممکن است هرکدام از طرف‌های درگیر، ناگهان دعوا را ول کنند و ببینند طنزنویس را بزنند. مثلاً الان در قضیه دیس و دیس‌کشی آقایان شمخانی و روحانی، اگر من این وسط بیایم حرفی بزنم، به احتمال ۹۹ درصد دو طرف بقه هم را ول می‌کنند و یک صد‌ا می‌گویند تو حرف زن، یا تو چیزی نخور. در قضیه نشست شرم‌الشیخ که باز هم دو گروه هستند که یکی می‌گوید ایران خوب کرد شرکت نکرد و گروه دیگر می‌گوید فرصت را از دست دادیم، اگر من شوخی‌ای بکنم، خود مصر خطاب به من بیایم می‌دهد که به شما چه ربطی داره میای دخالت می‌کنی؟ مگه شما دعوت بودی اصلاً؟ یا مطمئنم اگر در مسئله آقای باهنر، طرف مهندس را می‌گرفتم و شوخی‌ای با مخالفان ایشان می‌کردم، خود آقای باهنر می‌آمد می‌گفت حالا ما به بحث علمی‌ای با داداشامون داریم می‌کنیم، تو این وسط چی می‌گی؟ بعد از لِح من می‌گفت حالا که این‌طور شد گشت‌ها را به خیابان برگردانید! برای همین است که زیاد سمت خبرهای این‌مدلی نمی‌رویم تا عزیزان در آرامش بتوانند با هم دعوا کنند. در همین حین دیدیم وب‌سایت وینوآل‌کینتالیست جدولی تهیه کرده از مشاغلی که به‌زودی جایشان را به هوش مصنوعی می‌دهند و در میان این مشاغل، روزنامه‌نگاری هم به چشم می‌خورد. درواقع برآوردها نشان می‌دهد که ما تا یکی، دو سال دیگر بیشتر نیستیم. نمی‌دانم وقتی سيارسريع مصنوعی جای سيارسريع طبیعی را بگیرد، دوستان چه راهکاری خواهند اندیشید. درست است که الان هوش مصنوعی طنزش در حد نمایش‌های اوستا و عبدلی است و هرچه کاربر می‌نویسد در جواب می‌گوید بله حق با شماست، ولی مسئله این است که این‌پدرسوخته در آینده یبشرقت می‌کند. این دیگر مثل ما نیست که هر کلمه‌ای که می‌خواهد بنویسد چهره هزار نفر بیاید جلوی چشمش و بگوید بی خیال، به دردسersh نمی‌ارزد. می‌آید با بولدورز از روی سوزده رد می‌شود و ملاحظه طرف را نمی‌کند. پس ما هم مثل این جریان‌های سیاسی فرصت‌طلب که تا جریان مقابل سوتی می‌دهد، سریع خودشان را مموش می‌کنند که قدر ما را بدانید و به ما رانت بیشتری بدهید و این ماییم که برای شما می‌مانیم، عرض می‌کنم که قدر ما طبیعی‌ها را بدانید. من نمی‌دانم طنزنویسی رانت مزیایبی چیزی دارد یا نه (اگر هم تا الان داشته به من نگفته‌اند نامرده!) ولی اگر چیزی هست به ما بدهید، ما خودمان یک‌جوری جلوی هوش مصنوعی را می‌گیریم.

شبکه‌خوانی

۲.۴ میلیون غزه‌ای خسته‌از جنگ

در شبکه‌های اجتماعی، در روزی که تبادل اسرا انجام شد، برخی از زنان غزّه فیلمی از تمیزکردن خانه‌هایشان از آوار را منتشر کرده‌اند. همچنین مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین، دفتر رسانه‌ای دولت فلسطین در غزه، در بیانیه‌ای اعلام کرد در اولین روز پس از اعلام آتش‌بس، ۱۷۳ کامیون حامل کمک‌های انسانی از طریق مرزها وارد نوار غزه شدند. در این بیانیه آمده است که این محموله‌ها شامل سه کامیون گاز مایع و شش کامیون سوخت دیزل برای راه‌اندازی ژنراتوهای ها، ژنراتورها و بیمارستان‌ها بوده است. درحالی‌که نیاز فوری به این مواد اساسی به دلیل محاصره طولانی احساس می‌شود.

بیش از ۲.۴ میلیون نفر جمعیت در نوار غزه زندگی می‌کنند. قرار است روزانه دست‌کم ۴۰۰ کامیون حامل کمک‌های انسانی برای مردم غزه ارسال شود.

تحلیل‌خوانی

حکمرانی مردمی؛

سپر دفاعی جامعه

در برابر ناامیدی

محمدنوذری

در هنگامه‌ای که فعال‌سازی مکانیسم ماشه بار دیگر به عنوان عاملی برای فشار سیاسی و روانی علیه ملت ایران مطرح می‌شود، پرسش اساسی آن است‌که جامعه چگونه می‌تواند در برابر موج‌های ناامیدی و بی‌اعتمادی مقاومت کند؟ پاسخ‌خ را باید در قلب حکمرانی مردمی جست؛ همان جایی که مردم از تماشاگر به کنشگر بدل می‌شوند و اعتماد به آینده، دوباره جان می‌گیرد. در جهان امروز، تصمیم‌های سیاسی فقط در عرصه حقوق بین‌الملل معنا نمی‌یابند؛ آنها به عمق روان جمعی و احساس امنیت اجتماعی مردم نیز نفوذ می‌کنند. مکانیسم ماشه از این منظر نه‌فقط ابزاری در سیاست خارجی، بلکه محرکی در حوزه جامعه‌شناسی سیاسی است که می‌تواند امید اجتماعی را تحت تأثیر قرار دهد؛ همان نیروی نامرئی و حیاتی که جامعه را در مسیر پایداری نگه می‌دارد. از نگاه جامعه‌شناختی، امید اجتماعی نوعی اعتماد جمعی به آینده است؛ باوری مشترک که اگر فروپاشد، هیچ تدبیر اقتصادی یا امنیتی قادر به جایگزینی‌اش نیست. در شرایطی که جامعه با تهدیدهای بیرونی روبه‌رو است، این امید است که شکاف میان دولت و ملت را ترمیم می‌کند و جامعه را از فروغلتیدن در یأس بازمی‌دارد. در چنین بزرنگاهی، حکمرانی مردمی نه یک شعار سیاسی، بلکه ضرورتی وجودی است. حکمرانی‌ای که با گشودن درهای مشارکت، شهروندان را از حاشیه تصمیم‌گیری به متن آن دعوت می‌کند. مشارکت، احساس عاملیت جمعی می‌آفریند و این حس، همان ریشه مقاومت اجتماعی است؛ نیرویی که جامعه را در برابر فشارهای بیرونی و فرسایش درونی ایمن می‌کند. وقتی مردم احساس کنند دیده می‌شوند و نقش دارند، سیاست به کنشی اخلاقی بدل می‌شود و اعتماد به‌جای اجبار می‌نشیند. اما هرگاه در گفت‌وگو بسته و سیاست از مشارکت تهی شود، سرمایه اجتماعی تحلیل می‌رود و بی‌تفاوتی جای امید را می‌گیرد.

سرمایه‌گذاری بر امید: نه هزینه، بلکه

ضرورت حکمرانی: امروز بیش از هر زمان، سیاست‌گذاران باید دربایند که برنامه‌های امیدآفرین و شادان‌زا هزینه نیستند، بلکه سرمایه‌گذاری بر بنیه روانی جامعه‌اند. نشاط اجتماعی فقط شاخصی فرهنگی نیست، بلکه ستون پایداری اجتماعی و حتی امنیت ملی است. جامعه‌ای بانشاط، جامعه‌ای است که در برابر بحران‌ها انعطاف‌پذیرتر، خلاق‌تر و همبسته‌تر عمل می‌کند. در سطح کلان، راه بازسازی اعتماد عمومی از مسیر شفافیت اطلاعاتی، عدالت در توزیع منابع، تقویت نهادهای مدنی و بازتعریف رابطه دولت و مردم می‌گذرد. در سطح خرد نیز باید زمینه گفت‌وگوهای اجتماعی، شکل‌گیری تعاونی‌ها، فعالیت داوطلبانه محلات و اجرای برنامه‌های فرهنگی امیدآفرین را فراهم کرد. هر حلقه گفت‌وگو، هر گروه خودجوش محلی، هر فعالیت هنری و اجتماعی، دانه‌ای با بذر امید است که در خاک جامعه کاشته می‌شود.

گذار از حکمرانی سلسله‌مراتبی به حکمرانی

شبکه‌ای: تجربه مقابله با کرونا نشان داد که وقتی حکمرانی بر شبکه‌ای از مشارکت مردمی استوار شود، جامعه توان عبور از دشوارترین بحران‌ها را دارد. تشکیل گروه‌های داوطلبانه، پوشش‌های مردمی و بسیج اجتماعی در محلات، جلویای روشن از اثرگذاری حکمرانی شبکه‌ای بود؛ الگویی که از دل جامعه برمی‌خیزد. عبور از چالش‌هایی مانند مکانیسم ماشه نیز نیازمند سه گذار بنیادین است: ۱. گذار از حکمرانی سلسله‌مراتبی به حکمرانی شبکه‌ای، ۲. تقویت سرمایه اجتماعی از رهگذر پروژه‌های مشترک، ۳. نهادهای‌سازی گفت‌وگوی اجتماعی ساختار یافته میان دولت و مردم.

این سه اصل، بنیان‌های «ایمنی اجتماعی» را در جامعه تحکیم می‌کنند؛ ایمنی‌ای که نه بر دیوارهای دفاعی، بلکه بر دیوار اعتماد و همبستگی استوار است.

از تهدید تا فرصت: در نهایت، باید اذعان کرد که هرچند مکانیسم ماشه تهدیدی سیاسی است، اما می‌تواند به فرصتی اجتماعی بدل شود؛ فرصتی برای بازتعریف نسبت مردم و حاکمیت، برای احیای مفهوم مشارکت و برای بازسازی پیوند دولت و جامعه بر محور اعتماد. حکمرانی مردمی نه‌تنها سپری در برابر ناامیدی است، بلکه مسیر گذار به جامعه‌ای تاب‌آور، امیدبخش و خودباور را هموار می‌کند. آنچه امروز بیش از هر چیز باید پاس داشته شود، سرمایه اجتماعی و امید جمعی است؛ چراکه جامعه امیدوار، شکست‌ناپذیر است، حتی در برابر پیچیده‌ترین مکانیسم‌ها.